

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
“УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА”**

**Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра управління та адміністрування**

ЗАТВЕРДЖУЮ

проректор з методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО

“1” вересня 2023 р.

**МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Економіка</i>
Освітній рівень	<i>третій (доктор філософії)</i>
Статус дисципліни	<i>базова</i>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри
управління та адміністрування
Протокол № 1 від 31.08.2023 року

Завідувач кафедрою

Наталія ГАВАДЗИН

Розробник

викладач кафедри

Марта ШКВАРИЛЮК

Гарант ОП «Економіка»

Наталія ЛУЦЬКА

СХВАЛЕНО НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЮ РАДОЮ
Голова Науково – методичної ради
ЗВО «Університет Короля Данила»
Протокол № 1 від 01 вересня 2023 р.

Ярослав ШТАНЬКО

e-mail	marta.shkvaryliuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	кафедра управління та адміністрування, 205
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/dovidnyk/kafedra-upravlinnya-ta-administruvannya
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=5390

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна "Менеджмент інновацій" детально вивчає стратегічне керівництво, планування та управління інноваціями в контексті сучасних організацій. Основні аспекти курсу охоплюють теоретичні та прикладні підходи до створення та розвитку інноваційних проєктів, включаючи етапи їх життєвого циклу, фактори успіху та ризику.

Студенти вивчають стратегічне планування інновацій, включаючи аналіз потреб ринку, оцінку конкурентного середовища та формування стратегій комерціалізації інноваційних продуктів чи послуг. Особлива увага приділяється розробці та впровадженню інноваційної культури в організації, а також вивченню методів стимулювання та управління креативним потенціалом персоналу.

Крім того, курс охоплює аналіз стратегій управління змінами, пов'язаними з інноваціями, включаючи впровадження нових технологій, організаційні перетворення та адаптацію до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі. До інших ключових тем курсу входять аналіз взаємозв'язку між інноваціями та конкурентоспроможністю організацій, вивчення стратегій конкурентного переваги та роль лідерства у реалізації інноваційних стратегій.

Вивчення цієї дисципліни допомагає студентам розвинути аналітичні, стратегічні та креативні навички, необхідні для успішного управління інноваціями в сучасних умовах глобального бізнесу.

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів теоретичних знань та практичних навичок з управління інноваціями в організаціях, сприяючи розвитку їх стратегічного мислення, креативності та лідерських якостей для успішної адаптації до змін у сучасному бізнес-середовищі та підвищенню конкурентоспроможності підприємств.

Завдання дисципліни:

- ознайомлення з теоретичними аспектами інноваційного менеджменту: вивчення основних концепцій, теорій та моделей, що стосуються управління інноваціями, для розуміння сутності та важливості інноваційного процесу;
- розробка стратегій управління інноваціями: вміння розробляти стратегії впровадження інновацій в організаціях, враховуючи специфіку бізнесу та внутрішні фактори;
- аналіз інноваційних можливостей: вміння аналізувати ринкові та технологічні тенденції для виявлення потенційних можливостей для інновацій в організації;
- управління інноваційними проєктами: здатність планувати, виконувати та контролювати інноваційні проєкти з метою досягнення їхніх цілей;
- розвиток інноваційної культури: вміння розробляти стратегії для створення та підтримки інноваційної культури в організації;
- вивчення впливу інновацій на конкурентоспроможність: аналіз взаємозв'язків між інноваціями та конкурентоспроможністю підприємства, вивчення методів вимірювання цього впливу;

- розробка плану впровадження інновацій: вміння розробляти плани впровадження інновацій в організації з урахуванням ризиків та можливостей.

Після вивчення дисципліни "Менеджмент інновацій", студент повинен мати **обширні знання та розуміння наступних аспектів:**

- теорії інноваційного менеджменту: розуміння основних концепцій і теорій, що стосуються управління інноваціями, таких як дифузія інновацій, модель життєвого циклу продукту, та інші;
- стратегічне планування інновацій: навички розробки та впровадження стратегій інноваційного розвитку організації, враховуючи внутрішні та зовнішні фактори;
- управління інноваційними проектами: здатність планувати, виконувати та контролювати інноваційні проекти, використовуючи відповідні методики та інструменти.
- креативність та інноваційність: розвиток навичок генерації та втілення ідей, спрямованих на розвиток нових продуктів, послуг або процесів.
- управління змінами: знання та навички управління організаційними змінами, які супроводжують інновації;
- оцінка ризиків та успішності інноваційних проектів: здатність визначати потенційні ризики та визначати критерії успішності для інноваційних проектів;
- етика та правові аспекти інновацій: розуміння етичних та правових питань, пов'язаних з інноваціями, і розробка стратегій для їх вирішення;
- створення інноваційної культури: розвиток навичок сприяння створенню та підтримці інноваційної культури в організації;
- аналіз конкурентного середовища: здатність аналізувати конкурентне середовище та виявляти можливості для інноваційного розвитку організації;
- впровадження інноваційних стратегій: знання про методи впровадження інноваційних стратегій та їх вплив на розвиток організації.

Ці знання та навички допоможуть студентам стати кваліфікованими спеціалістами у галузі інноваційного менеджменту та успішно впроваджувати інноваційні підходи у практичній діяльності.

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент інновацій» (зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до проекту TUNING).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.</p> <p>СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей</p>	<p>РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.</p> <p>РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.</p> <p>РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.</p>

Сформовані компетенції необхідні для майбутньої роботи студентів спеціальності 051 «Економіка».

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1		
Семестр	10		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	14 (в годинах)	2 (в годинах)
	семінари, практичні	16 (в годинах)	6 (в годинах)
Самостійна робота		30 (в годинах)	82 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	Залік (30)		

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль 1

Тема 1. Сутність та принципи менеджменту інновацій (2 год.)

1. Поняття інновацій та їх класифікація.
  2. Інноваційний процес та його етапи.
  3. Принципи та методи менеджменту інновацій.
- Питання для самостійного вивчення: Роль інновацій в розвитку економіки та підприємств.*

Тема 2. Управління інноваційною діяльністю (2 год.)

1. Формування інноваційної стратегії підприємства.
  2. Створення інноваційного клімату.
  3. Організація та планування інноваційної діяльності.
- Питання для самостійного вивчення: Мотивація та стимулювання інноваційної активності.*

Тема 3. Інноваційний маркетинг (2 год.)

1. Поняття та специфіка інноваційного маркетингу.
  2. Розробка та просування інноваційних продуктів.
  3. Ціноутворення на інноваційні продукти.
- Питання для самостійного вивчення: Збут та дистрибуція інноваційних продуктів.*

Тема 4. Фінансове забезпечення інновацій (2 год.)

1. Джерела фінансування інновацій.
  2. Бюджетування інноваційних проектів.
  3. Оцінка інвестиційної привабливості інновацій.
- Питання для самостійного вивчення: Ризики інноваційних проектів.*

Зміст практичних занять

Тема 1. Сутність та принципи менеджменту інновацій.

Практичне заняття спрямоване на узагальнення та поглиблення знань студентів з понять інновацій та їхнього управління. Студенти дізнаються про ключові принципи управління інноваціями, включаючи стимулювання креативності, розвиток інноваційної культури та управління змінами. Через використання кейсів та практичних завдань студенти отримують можливість застосувати теоретичні знання на практиці, розвиваючи навички аналізу та прийняття управлінських рішень у сфері інноваційного менеджменту.

Тема 2. Управління інноваційною діяльністю.

Практичне заняття спрямоване на ознайомлення студентів з ключовими аспектами управління інноваційними процесами в організаціях. Студенти вивчають методи та інструменти управління інноваційними проектами, включаючи планування, виконання та оцінку результатів. Через аналіз кейсів та вирішення практичних завдань студенти отримують можливість застосувати теоретичні знання до реальних ситуацій, розвиваючи навички управління змінами та ризиками, а також здатність до творчого мислення та прийняття інноваційних рішень.

Тема 3. Інноваційний маркетинг.

Практичне заняття спрямоване на вивчення студентами стратегій та методів маркетингу для успішного впровадження інноваційних продуктів на ринок. Студенти ознайомлюються з особливостями позиціонування та просування інновацій, а також вивчають методи аналізу ринку та споживачів для визначення потреб та вимог аудиторії. Через аналіз кейсів та практичні вправи студенти отримують можливість розробити стратегію маркетингу для конкретного інноваційного продукту, враховуючи його унікальні характеристики та конкурентні переваги.

Тема 4. Фінансове забезпечення інновацій.

Практичне заняття з теми спрямоване на вивчення студентами методів та інструментів фінансового управління в інноваційних проектах. Студенти ознайомлюються з основними джерелами фінансування інновацій, включаючи державні програми, венчурний капітал та корпоративні інвестиції. Крім того, вони вивчають методи оцінки фінансової ефективності інноваційних проектів та розробляють стратегії залучення фінансування для власного інноваційного проекту через аналіз кейсів та практичних завдань.

Зміст самостійної роботи студентів
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни
«Менеджмент інновацій»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	30	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	4	3
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	6	1
Підготовка звітів з практичних робіт	2	1
Підготовка до поточного контролю	8	2
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	10	1

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відпрацювання незадовільних оцінок, отриманих студентом на навчальному занятті є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять проводиться згідно з графіку прийому відпрацювань затвердженого завідувачем кафедри. Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані до початку сесії. Відпрацювання пропущених лекцій проводиться шляхом надання студентом розширеного конспекту або реферату за темою лекції. Відпрацювання семінарських занять проводиться у формі усної співбесіди з викладачем або написання письмової роботи. Після відпрацювання студентами пропущених занять викладач фіксує результат в академічному журналі.

Якщо студент бере участь у міжнародній або внутрішній програмі академічної мобільності, студент отримує індивідуальний навчальний план, який враховує фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років. Якщо дисципліна не була перезарахована, відпрацювання пропущених занять здійснюється студентом впродовж семестру після повернення із навчання.

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю має право на його відпрацювання у трьохтижневий термін після повернення до навчання.

З метою належної реалізації норм Законів України [«Про освіту»](#) та [«Про вищу освіту»](#), що стосуються дотримання основних принципів академічної доброчесності та системного підходу до розвитку методів та засобів виявлення плагіату в освітньому просторі, Міністерством освіти і науки України розроблено [Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах \(авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо\)](#).

Якість освітнього процесу забезпечується за допомогою дотримання принципів академічної доброчесності. Відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту»: академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. В основі академічної доброчесності лежить чесність, довіра, порядність у виконанні своїх обов'язків, справедливість, повага та відповідальність.

Будь-які прояви академічної недоброчесності врегульовуються відповідно до чинних в університеті правил і положень. Усі студенти під час занять мають поводитися відповідно до етичних норм, що діють в Університеті Короля Данила.

Поведінка поводження здобувачів у аудиторії і взаємини з викладачем здійснюються у відповідності до Кодексу корпоративної етики та Принципів і норм академічної доброчесності, як функціонують в УКД.

Згідно з Положенням про академічну доброчесність в Приватному вищому навчальному закладі «Університет Короля Данила», затверджене Вченою радою Університету протокол №02 від 28 серпня 2020 року, система запобігання та виявлення академічного плагіату спрямована на запобігання та виявлення таких різновидів плагіату:

- копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї;
- дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) чужої роботи у свою, без належного оформлення цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;
- переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі – розміщеної в мережі Інтернет).

Академічна доброчесність покликана боротися із:

- плагіатом як актом шахрайства в студентських роботах, наукових статтях та тезах;
- фабрикацією та фальсифікацією результатів наукових досліджень;

- обманом, списуванням,
- використання непередбачених навчальним процесом допоміжних матеріалів та технічних засобів.

Академічна доброчесність означає, що в процесі навчання чи досліджень, студенти керуються, передусім, принципами чесності, чесною праці та навчання. Плагіат, списування, несанкціоноване використання чужих напрацювань є неприйнятним і жодним чином не толеруються в процесі навчання.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту).

Навчання з дисципліни «*Стратегічне управління бізнесом*» (усі теоретичні та методичні матеріали з навчальної дисципліни, а також графік відпрацювань) здійснюється за допомогою програмного забезпечення MOODLE 3.0 (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment).

Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу в спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Дистанційна форма навчання – форма організації навчального процесу, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів про відповідний освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень у порядку, встановленому Законом України «Про вищу освіту».

У процесі дистанційного навчання використовуються веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси, – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів.

Процес управління дистанційним навчанням в університеті реалізується за допомогою Системи дистанційної освіти Університету Короля Данила.

Вихідною базою для розробки навчального плану та силябусу за дистанційною формою навчання є навчальний план та силябус цієї ж дисципліни для денної чи заочної форм навчання. Самостійне вивчення передбачає використання навчальних матеріалів дистанційних курсів, які студенти одержують через Інтернет. Вимоги щодо самостійного вивчення навчального матеріалу конкретної дисципліни визначаються навчальною програмою дисципліни, методичними вказівками, інструкціями і завданнями, що містяться в дистанційному курсі.

При вивченні дисципліни «Маркетингові дослідження» використовуються такі види занять, як лекції та практичні заняття, а також самостійна робота студента при засвоєнні матеріалів лекцій та підготовки до практичних робіт.

При викладанні навчальної дисципліни передбачено застосування активних і інтерактивних методів навчання – ділових ігор, тренінгів, семінарів в активній формі, розгляд кейсів.

При вивченні тем, а також при виконанні практичних робіт використовуються наступні методи навчання:

МН 1 - словесні методи	МН 1.1 – лекція	передбачає усний виклад великого за обсягом, а також складного за логічною побудовою матеріалу
	МН 1.2 – розповідь -пояснення	передбачає послідовне розкриття змісту навчального матеріалу шляхом словесного тлумачення понять, явищ, слів, термінів
	МН 1.3 – бесіда	передбачає запитання та відповіді
	МН 1.4 - інструктаж	передбачає ознайомлення з способами виконання завдань, використання інструментів, приладів і матеріалів, дотримання техніки безпеки, показ трудових операцій
МН 2 - наочні методи	МН 2.1 - ілюстрування	передбачає використання у навчальному процесі наочності (плакатів, карт, рисунків на дошці, картин) з метою оптимізації засвоєння знань
	МН 2.2 - демонстрування	передбачає використання приладів, дослідів, технічних установок
	МН 2.3 - спостереження	передбачає безпосереднє сприймання явищ дійсності
	МН 2.4 - комп'ютерні і мультимедійні методи	передбачають використання мультимедійних презентацій, а також комп'ютерних навчальних програм
МН 3 - практичні методи	МН 3.1 – вправи	це планомірно організоване, свідомо осмислене багаторазове повторення певних дій і прийомів, які ускладнюються, з метою формування, закріплення та вдосконалення практичних навичок і вмінь студентів
	МН 3.2 - дослідні роботи	це своєрідний творчий процес, який потребує наявності цілої низки здібностей, умінь і навичок, а саме: творчого мислення, глибокого проникнення в суть фактів і явищ з використанням законів мислення

	МН 3.3 - лабораторні роботи	це такий метод навчання, при якому учні під керівництвом викладача і за задалегідь наміченим планом проробляють досліди або виконують певні практичні завдання і в процесі їх сприймають і осмислюють новий навчальний матеріал, закріплюють отримані раніше знання.
	МН 3.4 - практичні роботи	це такий метод навчання, при якому науково-педагогічний працівник організовує засвоєння студентами теоретичних положень навчальної дисципліни шляхом виконання спеціально сформульованих завдань та сприяє формуванню у них вмінь і навичок практичного застосування цих теоретичних положень
МН 4 - індуктивний	метод навчання, що забезпечує перехід від часткового до загального, від конкретного до абстрактного (викладач подає і пояснює факти, наводить приклади, демонструє досліди, наочні посібники, підводячи до узагальнення, виведення правил, законів, нових понять – студенти засвоюють окремі факти, роблять висновки, узагальнюють навчальний матеріал)	
МН 5 - дедуктивний	метод навчання, що забезпечує перехід від загального до часткового, від абстрактного до конкретного, процес логічного переходу від деяких припущень, посилянь до їх наслідків, висновків (викладач повідомляє загальне положення, формулу, закон, згодом поступово підкріплює їх конкретними прикладами, наводить окремі випадки, конкретні завдання – студенти сприймають загальні положення, формули, закони, потім засвоюють висновки, наводять власні приклади)	
МН 6 - традуктивний	метод навчання, що передбачає рух від окремого до окремого, від одиничного до одиничного, від загального до загального через порівняння за ознаками подібності (аналогії) чи відмінності. Сутність традуктивного методу полягає у з'ясуванні подібності деяких ознак двох чи більше явищ, на основі чого роблять висновок про подібність усіх інших ознак цих явищ, завдяки чому аналогія здійснюється за основною, суттєвою ознакою досліджуваного явища, а не за випадковою чи другорядною. Тому важливо чітко визначати основні і другорядні ознаки досліджуваних явищ і процесів. Аналогія не може існувати самотійно, тільки в єдності з іншими логічними методами (аналіз, синтез, індукція, дедукція) вона сприяє реалізації завдань навчання.	
МН 7 - аналітичний	метод навчання, що передбачає виокремлення частини з цілого і має такі компоненти: осмислене сприйняття інформації,	

	виокремлення суттєвих ознак і відношень, поділ на елементи і знаходження вихідної структурної одиниці; осмислення зв'язків, їх синтез
МН 8 - синтетичний	метод навчання, що передбачає уявне або практичне поєднання виокремлених шляхом аналізу елементів в єдине ціле і забезпечує пізнання конкретного через єдність різноманітного і здійснюється переважно на теоретичному рівні пізнання
МН 9 - порівняння	метод навчання, що полягає у виявленні подібності та відмінностей між предметами і явищами і передбачає такі дії: визначення об'єктів порівняння; виявлення основних ознак; зіставлення; знаходження подібності чи відмінності; знакове оформлення результатів порівняння (складання таблиці, плану, схеми чи моделі)
МН 10 - узагальнення	метод навчання, що полягає в переході між менш загальних до більш загальних знань, абстрагуванні та знаходженні спільних ознак і передбачає такі дії: добір типових фактів, знаходження основного; порівняння; первинні висновки, їх теоретична інтерпретація; аналіз діалектики розвитку явища; знакове оформлення результатів узагальнення (формули, моделі, тенденції та ін.)
МН 11 - конкретизація	передбачає перехід від безпосередніх вражень до суп спостережуваного явища і має такі елементи: сходження від абстрактного до конкретного; знакове оформлення результатів конкретизації (прикладні, задачі, схеми, моделі та ін.). Його використовують для уточнення умов існування чи розвитку явища, для підсилення теоретичних знань прикладами з практики
МН 12 - виокремлення основного	передбачає конкретизацію предмета пізнання, розподіл інформації на логічні частини та їх порівняння, відокремлення. Для цього методу характерні: дії знаходження ключових слів, понять, смислових опорних пунктів; групування матеріалу; висновок про предмет пізнання, знакове оформлення (план, схема, опорний конспект, алгоритм, заголовок). Метод виокремлення основного часто використовують для теоретичних узагальнень, для звільнення змісту навчального матеріалу підручників від надлишкового, другорядного матеріалу
МН 13 - репродуктивний	відтворена репродукція як засіб повторення готових зразків, робота за готовими зразками
МН 14 - творчий	створення нового, оригінального, суспільно вартісного матеріального або духовного продукту
МН 15 - проблемно-пошуковий	викладач ставить проблему, формулює пізнавальні завдання, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, знаходить спосіб розв'язання поставлених завдань
МН 16 - евристичний	організація активного пошуку висунутих викладачем пізнавальних завдань на основі евристичних програм і вказівок
МН 17 - дослідницький	після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного і письмово інструктажу, студенти самостійно

	вивчають літературу, наукові джерела, ведуть спостереження, виміри і виконують пошукові дії	
МН 18 - методи самостійної роботи вдома	самостійна робота без контролю викладача (усні та письмові домашні завдання, завдання самостійної роботи)	
МН 19 - робота під керівництвом викладача	самостійна робота в аудиторії (самостійна робота, розв'язування задач, виконання письмових робіт, виконання практичних завдань)	
МН 20 - інтерактивні методи	МН 20.1 - кейс-метод	дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів. Він сприяє розвитку винахідливості, вмінню вирішувати проблеми, розвиває здібності проводити аналіз і діагностику проблем
	МН 20.2 - дискусія, диспут	колективне обговорення якогось складного питання в процесі зіткнення ідей, думок, точок зору
	МН 20.3 - мозковий штурм	один із методів, який сприяє розвитку творчості. Даний метод зручно використовувати під час обговорення складних проблем чи питань. Дається час для індивідуального розмірковування над проблемою а через цей час збирається додаткова інформація з приводу прийняття рішення. Учасники “мозкової атаки” мають висловити всі можливі (і неможливі з позиції логіки) варіанти розв'язання проблеми, які потрібно вислухати і прийняти правильне рішення
	МН 20.4 - рольові і ділові ігри	пізнавальна гра, яка складається із запитань та відповідей на теми з різних галузей знань
	МН 20.5 - тренінгові заняття	метод, спрямований на одержання знань, умінь, навичок для успішного розв'язання навчально-виховних завдань
	МН 20.6 - банк ідей	це раціональний спосіб колективного вирішення проблеми яка не піддається розв'язанню традиційним способом
	МН 20.7 - бесіда-діалог	метод, спрямований на співучасть з тим, хто виступає. В ході свого виступу, подачі знань, закріплення матеріалу викладач ставить супроводжуючі запитання до учасників, з метою перевірки розуміння ними поданої інформації

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється [«Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів»](#), яке розміщено на сайті університету в розділі «Публічна інформація»: <https://ukd.edu.ua/node/1149>.

Здобувачі мають право оскаржувати результати поточного оцінювання, а також інформувати про факти конфліктних ситуацій в академічній групі чи з викладачем у відповідності до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій».

Основні методи діагностики знань студентів:

1) МФО 4 - поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи, який проводиться у формі:

– МФО 5 - усний контроль усне опитування (фронтальне, індивідуальне, групове), обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії, дебати; експрес-опитування студентів (індивідуального чи комбінованого) на практичних заняттях, враховуючи, що рівень підготовки студента відображає систематичність його самостійної роботи над курсом;

– МФО 8 - тестовий контроль із застосуванням стандартизованих запитань та завдань, що мають певну шкалу значень, контрольне тестування студентів (за темами дисципліни);

– МФО 7 - лабораторно-практичний контроль - графіки, схеми, креслення, розрахунково-аналітичні, розрахунково-графічні роботи тощо, практична перевірка – дискусія з елементами аналізу та перевірки ситуаційних та практичних завдань;

– МФО 9 - програмований контроль використання сучасних інформаційних, комп'ютерних технологій, оцінювання виконаних завдань контрольної роботи;

– оцінювання та захист індивідуальних робіт студентів (рефератів, доповідей).

2) підсумковий контроль, який проводиться у формі диференційованого заліку МФО 3 - диференційований залік - це форма атестації, що дозволяє оцінити виконання та засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.

Такий контроль є завершальним етапом вивчення навчальної дисципліни та видом підсумкового контролю, який має на меті перевірити та оцінити отримані студентами знання, уміння та ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програми навчальної дисципліни.

1. **Поточний контроль** – усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на практичних заняттях. Оцінювання здійснюється за національною чотирибальною шкалою – «2»; «3»; «4»; «5». Фіксація поточного контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали. У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі

автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять. Усереднена оцінка переводиться в 100-бальну шкалу згідно нижченаведеної таблиці.

Оцінку 2 «незадовільно» ставиться студенту, який показав незнання значної частини навчального матеріалу та основних фундаментальних положень, допускає суттєві помилки у відповідях на питання. Студент не орієнтується у розв'язанні практичних завдань.

Оцінку 3 «задовільно» заслуговує студент, який виявив знання лише основного матеріалу, але не засвоює деталей заданого питання, невпевнено вміє використовувати отримані знання для пояснення поставлених питань, для одержання правильних відповідей необхідна допомога викладача у вигляді виправлень. При рішенні практичних завдань допускає помилки неприципового характеру.

Оцінку 4 «добре» ставиться студенту, який може самостійно, логічно висвітлити окремі питання в межах вивченої теми, здатний відтворити більшу її частину, зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію за допомогою викладача, узагальнювати і аргументувати власну точку зору, самостійно розв'язувати завдання середнього рівня складності, однак у відповідях припускається неточностей. Практичні завдання виконує повністю, але припускається незначних помилок як в розрахунках, так і в оформленні.

Оцінку 5 «відмінно» ставиться студенту за глибоке і вичерпне знання предмету, за повну, чітку самостійну, логічно аргументовану відповідь та можливі додаткові питання викладача. Студент повинен продемонструвати, ґрунтовні знання матеріалу, які базуються на основній та додатковій літературі курсу, орієнтуватися в спірних поглядах науковців у трактуванні даного питання, під час відповіді посилається на чинне законодавство застосовуючи необхідну термінологію. Правильно вирішує практичні завдання, вміє вільно застосовувати здобуті теоретичні знання на практиці, висновки й пропозиції аргументовані й оформлені належним чином.

Оцінювання знань студента під час практичних занять проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та понять стратегічне управління, поняття та види стратегії, бізнес, місія та цілі підприємства, стратегічне бачення, конкурентні сили, стратегічна піраміда, стратегічні рішення;
- розуміння місця і значення стратегічного управління та стратегії для суб'єктів господарювання незалежно від масштабів;
- ступінь засвоєння сутності та видів стратегій за різними класифікаційними ознаками;
- розуміння процесу забезпечення стратегічного управління та процесу реалізації стратегій;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;
- здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;
- вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;
- логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;
- використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів) без права перездачі.

Здобувачі які ведуть конспект лекцій, мають план-проспект семінарського заняття, а також формулюють власну аналітичну думку з конкретного питання можуть претендувати на оцінку відмінно «5».

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

За результатами поточного оцінювання студенти можуть отримати максимум 60 балів, які розраховуються наступним чином:

$$ПО = \frac{(n_0 \times 0 + n_2 \times 2 + n_3 \times 3 + n_4 \times 4 + n_5 \times 5)}{(n_0 + n_2 + n_3 + n_4 + n_5)} \times 12$$

де

- ПО – підсумкова оцінка за аудиторні роботи;
 n₀, n₂, n₃, n₄, n₅ – кількість оцінок за відповідними балами;
 12 – коефіцієнт, що дозволяє визначити поточну оцінку в 60 бальній шкалі.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

0. Підсумковий (семестровий) контроль проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни (освітнього компонента), після завершення вивчення дисципліни.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену (III семестр) у вигляді комп'ютерного тестування. Тестування відбувається в комп'ютерних лабораторіях навчального закладу (або в особливих випадках – дистанційно) з використанням програми Moodle і передбачає проходження тесту різного рівня складності впродовж 20 хвилин, впродовж яких студенти мають дати відповідь на 30 питань: 20 – I рівня; 7 – II рівня і 3 – III рівня. На підсумковий контроль виносяться ключові питання, що потребують вміння синтезувати отримані

знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань. На основі переліку питань, формуються тестові завдання для комп'ютерного тестування.

За результатами підсумкового контролю студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %
Національна диференційована шкала	
Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Національна недиференційована шкала	
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59
Шкала ECTS	
A	90 – 100
B	83 – 89
C	75 – 82
D	68 – 74
E	60 – 67
FX	35 – 59
F	0 – 34

Студенти, які не з'явилися на підсумковий контроль без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

Об'єктивність процедур проведення контрольних заходів забезпечується відмежуванням результатів поточного контролю від результатів підсумкового контролю.

Оцінювання самостійної роботи проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані дисципліни разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення практичних занять.

Поточний контроль передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав студент під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Алейнікова О. В., Притула Н. М. (2016). Інноваційний та інвестиційний менеджмент. Київ: ДВНЗ “Університет менеджменту освіти”.
2. Вертакова Ю. В. (2008). Управление инновациями. Москва: Эксмо.
3. Горбовий А. Ю. (2019). Інноваційний менеджмент. Вид. 2-ге, випр. і допов. Ірпінь: Ун-т ДФС України.
4. Микитюк П. П. (2019). Інноваційний менеджмент / ТНЕУ. Тернопіль: Екон. думка.
5. Михайлова Л. І., Гуторов О. І. та ін. (2015). Інноваційний менеджмент. Вид. 2-ге, доп. Київ: Центр учбової літератури.
6. Скібіцький О. М. (2009). Інноваційний та інвестиційний менеджмент. Київ: Центр учбової літератури.
7. Столяров Д. В., Райца А. Етапи еволюційного розвитку інноваційних процесів / Д. В. Столяров, А. Райца // Інновації та розвиток. 2009. No 8. С. 21–26.
8. Yongan Zhang, Umair Khan, Seoyeon Lee and Madiha Salik. The Influence of Management Innovation and Technological Innovation on Organization Performance. A Mediating Role of Sustainability. Sustainability. 2019. 11. 495.
9. Рилач Н. М. Формування інноваційної парадигми: ретроспектива і сучасність / Н. М. Рилач // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2016. – Вип. 127, ч. I. – С. 138-148.].
10. Давлетбаєва Н. Упровадження управлінських інновацій на підприємствах харчової промисловості як запорука підвищення їх конкурентоспроможності / Назгуль Давлетбаєва // Галицький економічний вісник, – Т. : ТНТУ, 2015. – Том 48. – No 1. – С. 48-54. – (Загальні проблеми економіки та суб'єктів господарювання).

- 11.Зубков Р. С. Загальна характеристика та особливості розвитку основних етапів становлення інноваційної теорії / Р.С. 1. Зубков // Ефективна економіка. 2014.
- 12.Kraśnicka T., Głód W. and Wronka-Pośpiech M. Management Innovation and Its Measurement / Journal of Entrepreneurship, Management and Innovation (JEMI), 12(2), 95-122, 2016.
- 13.Birkinshaw, J., Hamel, G., MOL, M. J. (2008). Management innovation. Academy of Management Review. Vol. 33, No. 4, 825–845.
- 14.Федулова Л.І. Інноваційний розвиток України : [підручник] / Л.І. Федулова. – К. : Либідь, 2020. – 42-49 с.
- 15.Hamel G. The Why, What and How of Management Innovation / Harvard Business Review, 2006. – 320 p.
- 16.Кукурудза І.І. Інноваційна діяльність в регіоні: стан, проблеми, перспективи / І.І. Кукурудза // Вісник економічної науки України. – 2017. – No 1. – С. 67–70.
- 17.Мойсеєнко І. П. Інституційні основи регулювання інноваційного розвитку / І. П. Мойсеєнко // Інноваційна економіка. – 2019. – No 1-2. – С. 25-32.
- 18.Yu. Zaika. Investment in human capital. «Теорія та практика менеджменту»: Міжнародна науково-практична конференція, Східноєвропейський національний університет ім. Л. Українки (м. Луцьк), 2020. - С. 278-280/
- 19.Zaika Y., Petro I. Gaman, Nataliya O. Gaman, Anton S. Solomko and Irina K. Chukaeva Innovative management methods in terms of the information business environment at the enterprise. International Journal of Management, Tamilnadu, India: «International Association of Engineering and Management Education», 2020. - Volume 11, Issue 3. – P. 529-542.
- 20.Zaika Y., Snnovation activity as the source of prodyktivty increase in the industrial sector. «Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України»: III Міжнародна науково-практична конференція, Центральноукраїнський національний технічний університет (м. Кропивницький), 2020.- С. 79-81
- 21.Докієнко Л. М., Клименко В. В., Акімова Л. М. Інвестиційний менеджмент [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://academia-pc.com.ua/product/254>
- 22.Інформаційні матеріали щодо стану інноваційної діяльності. Міністерство економіки України. Департамент технічного регулювання та інноваційної політики. Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/Documents/Print?lang=uk-UA&id=69b9a9bf-5fbc-4035-8c0f-ac26b853c0eb>
- 23.Волощук К.Б., Іванишин О.В., Савчук О.В. Традиційний та інноваційний інструментарій антикризового менеджменту агропромислових підприємств. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/825>
- 24.Єрмак С. Діагностика ефективності інноваційної діяльності підприємницьких структур в умовах запровадження політики антикризового менеджменту. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ins.vntu.edu.ua/index.php/ins/article/view/13>
- 25.Бутирська І. В. Еволюція теоретичних підходів до управління інноваціями / І. В. Бутирська // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту.

- Економічні науки. – 2018. – Вип. 1-2. – С. 172–178. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2018_1-2_26.
26. Чупріна М. О., Шеховцова І. А. (2015), Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку підприємств України, Proceedings of the IInd International Scientific and Practical Conference “Modern Scientific Achievements and Their Practical Application”, Dubai, UAE, 3(3), Vol. 3, pp. 21–24. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3532>
  27. Najm A. Najm, Mohammad S. Alhmeidiyeen. Managerial Innovation: An Attempt to Interpretation and Evaluation. Review of Applied Socio-Economic Research (Volume 17 Issue 1 / 2019), pp. 53-68. URL: <http://www.reaser.eu>
  28. Бут-Гусаім О. Г., Ковтуненко К. В. Цифровий менеджмент: проблеми та перспективи розвитку. Бізнес Інформ. 2020. №6. С. 297–304. URL: http://www.business-inform.net/article/?year=2020&abstract=2020_6_0_297_304
  29. Джур О. Є, Шулякова А. С. Інноваційні аспекти удосконалення системи менеджменту організацій у сучасних умовах. Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій. 2016. Випуск 6. С. 55–67. URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/visnik/fmecon/program_5e4b8e8370ce8.pdf
  30. Лозовський О. М. Шляхи оптимізації системи менеджменту підприємства. Ефективна економіка. 2019. №2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2019/48.pdf
  31. Резник Н. П. Інноваційні методи управління підприємствами з огляду на оцінку їхньої ефективності. Економіка підприємства. 2019. №4, С. 138–147. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2019/4/EV20194_138-147.pdf
  32. Свінарьова Г. Б. Концепція трансформації системи управління підприємством в умовах інноваційних змін у діджитал-середовищі. Вісник ХНУ. Економічні науки. 2020. №4, том 3. С. 137–141. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/?p=7799>
  33. Яцкевич І. В. Сучасний менеджмент та менеджер.: матеріали XXIII Всеукр. щоріч. студент. наук.-практ. конф. за міжнарод. участю. Сучасний менеджмент : моделі, стратегії, технології. 28 квіт. 2022 р. Одеса : ДУ «Одеська політехніка». 2022. С. 12–13. URL: https://op.edu.ua/sites/default/files/publicFiles/studolympconf/xxiii_konferenciya_suchasnyy_menedzhment_modeli_strategiyi_tehnologiyi_2022.pdf
  34. Baranov, V. V. (2021). Tsifroviy menedzhment yak nevid'emniy skladnik tsifrovoyi ekonomiki [Digital management as an integral component of the digital economy]. Priazovskiy ekonomichniy visnik, vol. 1 (24), pp. 57–62. Available at: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2021/1_24_ukr/11.pdf.